

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

29 september 2006

GEDACHTEWISSELING

**over ‘Samen voor meer banen: een Vlaams meerbanenplan’
met de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming**

Stand van zaken juni 2006

VERSLAG

**namens de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
uitgebracht door de heer Jan Laurys**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Trees Merckx-Van Goey.

Vaste leden:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Johan Deckmyn, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, John Vrancken;
de heer Jan Laurys, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Koen Van den Heuvel, Eric Van Rompuy;
de heer Louis Bril, mevrouw Annick De Ridder, de heer Jul Van Aperen;
mevrouw Anissa Tamsamani, de heren Joris Vandenbroucke, André Van Nieuwkerke.

Plaatsvervangers:

de heer Thieu Boutsen, mevrouw Katleen Martens, de heren Jan Penris, Stefaan Sintobin, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de heer Carl Decaluwe, mevrouw Kathleen Helsen, de heer Frans Peeters, mevrouw Miet Smet;
mevrouw Patricia Ceysens, de heer Jaak Gabriels, mevrouw Vera Van der Borgh;
mevrouw Caroline Gennez, de heren Chokri Mahassine, Robert Voorhamme.

Toegevoegde leden:

mevrouw Vera Dua;
de heer Jan Peumans.

Zie:

728 (2005-2006)

– Nr. 1: Verslag gedachtewisseling

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door de minister	4
II. Discussie	5
Bijlage I: Wijze van toekenning inzake uitbreiding sociale werkplaatsen: uitbreidingsronde 2006	13
Bijlage II: Lijst erkende pilootprojecten innovatieve arbeidsorganisatie	17

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie organiseerde op 29 juni 2006 een gedachtewisseling met Vlaams minister Frank Vandenbroucke over de stand van zaken in de uitvoering van het Vlaams meerbanenplan, dat op 16 januari 2006 werd gelanceerd. Op 26 januari 2006 was er reeds een eerste gedachtewisseling met de minister over dat meerbanenplan (*Parl. St.* VI. Parl. 2005-06, nr. 728/1).

Gezien het belang van dit plan voor de bestrijding van de werkloosheid bij de diverse moeilijke doelgroepen, was de commissie van oordeel dat de uitvoering ervan nauwgezet moet worden opgevolgd door het Vlaams Parlement. Daarom was vooraf met de minister afgesproken dat hij nog voor het zomerreces van 2006 een overzicht zou geven van de stand van zaken.

Aangezien de minister niet gedurende de gehele gedachtewisseling aanwezig kon zijn, werden een aantal vragen, met akkoord van de commissie, beantwoord door mevrouw Mieke Van Gramberen, kabinetschef.

I. TOELICHTING DOOR DE MINISTER

Minister *Frank Vandenbroucke* geeft een overzicht van de stand van zaken van het meerbanenplan. Hij heeft de commissie voor deze bijeenkomst een nota bezorgd omdat zijn informatie erg gedetailleerd is.

Met betrekking tot de werkgelegenheid voor jongeren was er in het meerbanenplan sprake van extra plaatsen in het JOJO-stelsel (Scholen voor jongeren - jongeren voor scholen). Jongeren zouden niet alleen tewerkgesteld worden in het kader van projecten ter bestrijding van antisociaal gedrag maar ook bij onderhoudswerken in scholen. Daar is veel overleg over gepleegd, onder meer met de sociale partners in het onderwijs. Dat is geoperationaliseerd. Er is op 21 juni 2006 een oproep gelanceerd. Tegen 10 september wil de minister weten welke scholen geïnteresseerd zijn. De bedoeling is dat de eerste aanwervingen tegen 15 oktober 2006 kunnen beginnen.

In de teksten van het meerbanenplan had de minister een zorg geuit over de invulling van de brugprojecten en voortrajecten voor jongeren die nog te ver van de arbeidsmarkt staan maar in het kader van het deeltijds leren toch wel verondersteld zijn om in een bedrijf werkervaring te gaan opdoen. De minister

had van die projecten en trajecten een vrij kritische balans gemaakt. Hij had onder meer gezegd dat er meer dergelijke voortrajecten moesten zijn. Op 29 maart is er een tweede oproep gelanceerd; die projectvoorstellen zijn intussen ingediend. De bedoeling is om een reeks nieuwe projecten te laten starten op 15 augustus 2006, voor een periode van twaalf maanden.

Studiekeuze is ook een complexe materie, waarover men binnen Onderwijs nadenkt en overlegt.

Met betrekking tot de brug naar werk, was het de bedoeling de kwaliteit van de IBO-begeleiding te verbeteren. Op basis van een beslissing van de Vlaamse Regering van 19 mei 2006 worden een aantal bijkomende consultants aangeworven. De formule IBO-interim is op 19 mei voor de eerste keer door de Vlaamse Regering besproken en wordt opnieuw geagendeerd, na advies van de Raad van State. Met VDAB en Federgon zijn ook al praktische afspraken gemaakt om uitzendkantoren hiervoor te mobiliseren.

De tewerkstellingspremie voor 50-plussers komt op gang. De aanvraagprocedure is eenvoudig. Daarover wordt meer en meer informatie verspreid maar in oktober 2006 wil de minister voluit uitpakken met informatie en sensibilisatie. Intussen zijn er 481 mensen met deze premie aangeworven.

Inzake de knelpuntopleidingen wil minister Vandenbroucke het beleid helemaal op punt stellen. Er is een nota ter zake voorgelegd aan het beheerscomité van de VDAB; die is nog in bespreking.

Inzake diversiteit heeft de Vlaamse Regering op 12 mei een hele reeks besluiten goedgekeurd: een kaderbesluit en 17 verschillende besluiten voor elk project. Een belangrijk onderdeel heeft te maken met 'Leeftijd en werk'; daarvoor wordt de installatie van het gelijknamige expertisecentrum in de schoot van het departement voorbereid.

Wat betreft begeleiding, opleiding en toeleiding heeft de minister werk gemaakt van de nieuwe aanpak van het herstructureringsbeleid. Hij heeft enerzijds een aantal besluiten voorbereid, die onder meer te maken hebben met de verruiming van het bereik van het Herplaatsingsfonds. Anderzijds zijn er de praktische werkzaamheden, zoals het op punt stellen van het draaiboek herstructurering, de oprichting van de permanente tewerkstellingscellen en de uitbreiding van het aantal sociale interventieadviseurs.

Er zijn nog bijkomende acties nodig. De outplacementformules moeten verder verbeterd worden. Er moeten competentiebilans geïntroduceerd worden voor mensen die het slachtoffer zijn van een herstructurering en die een procedure van outplacement doorlopen. Er moeten nieuwe mogelijkheden worden verkend inzake uitzendarbeid of terbeschikkingstelling.

De 50-plusclubs in de VDAB starten vanaf september 2006. Er worden mensen aangeworven om dat te begeleiden. Dat is een ietwat strakkere aanpak, maar waar de overheid ook meer middelen insteekt. Er gebeuren ook belangrijke investeringen in de sociale werkplaatsen. Ook arbeidszorg wordt op punt gesteld. Er heeft een Vesoc-overleg plaatsgevonden over de aanpak daarvan en dat wordt door de Vlaamse Regering besproken.

De verschillende initiatieven inzake de bevordering van het ondernemerschap zijn volgens de minister al voldoende bekend, dus daar gaat hij hier niet verder op in.

Bij de acties voor mensen die aan het werk zijn, vindt de minister de competentieagenda zeer belangrijk. Tot nu toe is er zeer discreet gewerkt: mensen zijn in verschillende panels samengebracht om met de minister na te denken over een strategie die gericht is op de ontwikkeling van competenties van mensen op alle niveaus in onze bedrijven. Het gaat onder meer om een opleidingsagenda, maar ook om veel meer dan dat. Er is gestart met een zeer heterogeen samengesteld panel van werkgevers, werknemers, wetenschappers, en vertegenwoordigers van de onderwijs- en de opleidingswereld. Daarna zijn er verschillende panels samengesteld die eerder homogeen waren: een van vakbondsmensen, een van mensen uit de sociale fondsen, een van mensen die grote bedrijven leiden, een van kleine bedrijfsleiders, een van opleidingsactoren. Een wetenschappelijk team synthetiseert de conclusie van die panels over het competentiebeleid. De minister zal daar een nota van krijgen, waarmee hij dan terug naar de sociale partners gaat.

Over het pendelplan zijn er concrete besluiten genomen om meer te kunnen investeren in specifieke acties ten behoeve van mensen die naar hun werk pendelen.

In het meerbanenplan was ook voorzien in tewerkstelling in de sfeer van dagverzorging en kort verblijf. Ook hier zijn verschillende acties ondernomen.

Op basis van Europese middelen heeft de minister 14 projecten geselecteerd die op het terrein innovatie in arbeidsorganisatie inhouden. Die selectie is relatief recent. Bedoeling is die projecten dan geleidelijk aan te implementeren.

De Vlaamse Regering heeft de krachtlijnen van de acties inzake de front office goedgekeurd. Minister Vandenbroucke is daarover ook in overleg met zijn federale collega.

Ook de uitbreiding van de inspectie is door de Vlaamse Regering goedgekeurd: het gaat om een zeer belangrijke versterking op het terrein. De indiensttredingen worden tegen 1 oktober 2006 verwacht.

De minister besluit dat alles naar behoren wordt uitgevoerd, stapsgewijs en met aandacht voor alle details.

II. DISCUSSIE

De heer *JanLaurys* heeft een aantal concrete vragen.

Inzake de startbanen voor kortgeschoolde jongeren is er een tijdlang ook sprake geweest van projecten rond verkeersveiligheid. Geldt dat nog altijd of is dat denkspoor definitief verlaten?

In verband met deeltijds leren/deeltijds werken heeft de minister verwezen naar de tweede oproep voor de voortrajecten en de brugprojecten. Er was ook een conceptnota voor het alternerend leren aangekondigd voor eind mei. Is die ondertussen klaar en al beschikbaar?

Inzake de acties voor knelpuntberoepen, verwijst de heer Laurys naar zijn vraag om uitleg over de individuele beroepsopleiding in de technische onderwijsrichting met erkenning van RVA. De minister heeft daar toen al op geantwoord dat langdurig werkzoekenden door de RVA erkende opleidingen moeten kunnen volgen en dat dat de berekening van hun werkloosheidsuitkering zou beïnvloeden.

Er zijn inderdaad al 481 50-plussers aan het werk dankzij de specifiek voor hen bedoelde tewerkstellingspremie. Het is nu wachten op de campagne van oktober om het volledige effect daarvan te kennen. Maar de middelen worden slechts ter beschikking gesteld naargelang de aanvragen. Als er geen vraag voor is, gaan de middelen dus ook niet verloren.

In het besluit werd een controleopdracht gegeven aan de Resoc/Serr. De Raad van State aanvaardt niet dat Resoc/Serr controleren omdat die enkel een adviseerende functie hebben. De heer Laurys vraagt hoe dat probleem zal worden opgelost.

De heer Laurys stelt vast dat er 52,5 bijkomende consultants zullen worden aangeworven voor de begeleiding van de IBO's. Dat is positief. Ondertussen gaan er geruchten van een nieuwe tenderingoperatie waarbij IBO-begeleiding zou worden uitbesteed bij derden. Is dat inderdaad het geval of blijft dat een taak voor de VDAB?

IBO-interim kan niet reglementair starten zonder dat de federale interimwetgeving is aangepast. Om interim als instroomkanaal te kunnen gebruiken voor werklozen en mensen die een leefloon genieten, moet een vierde motief toegevoegd worden aan de wetgeving. De spreker vraagt hoe ver men daarmee staat op het federale niveau.

De heer Laurys vraagt of het Jobkanaal al resultaten heeft opgeleverd. Er zijn een aantal besluiten genomen voor de structurele projecten. Er zijn echter nog geen actieplannen.

Voor wat acties gericht op ouderen betreft, herhaalt de spreker dat men op dit ogenblik de nodige regelingen treft om van start te gaan met het expertisecentrum Leef tijd en Werk.

In de sociale werkplaatsen worden 400 nieuwe plaatsen in het vooruitzicht gesteld. Dankzij het federale VIA-akkoord met de federale non-profitvakbonden komen daar nog eens 42 plaatsen bij. Regio's met minder sociale werkplaatsen vragen een extra inspanning. In het huidige scenario is er een percentuele uitbreiding voor iedereen. Er zal worden samengewerkt met de lokale besturen. Vijftig personen uit sociale werkplaatsen worden tewerkgesteld in een regulier bedrijf. De spreker noemt dat interessant omdat het een concrete link is tussen de sociale werkplaatsen en het reguliere arbeidscircuit. De spreker vraagt of in het uitbreidingsscenario rekening wordt gehouden met de vraag van regio's met minder sociale werkplaatsen.

De VDAB heeft een specifiek activeringstraject voor werkzoekenden die kampen met problemen die niet gerelateerd zijn met de arbeidsmarkt. Er wordt werk gemaakt van een provinciaal samenwerkingsverband tussen arbeidsmarkt en welzijnsvoorzieningen. De

spreker wil weten of er al concrete initiatieven zijn genomen in de provinciale samenwerking.

Vervolgens wijst de heer Laurys op een aantal problemen bij het Herplaatsingsfonds, dat met twee nieuwe medewerkers zal worden uitgebreid. Bedrijven die bij een herstructurering het brugpensioen willen uitstellen, moeten hun werknemers die een activeringsprogramma volgen zes maanden lang doorbetalen. Ook al kan het Herplaatsingsfonds dat bedrag later terugbetalen, toch is dat een zware belasting voor bedrijven met financiële moeilijkheden. Als ze hun arbeiders ontslaan betalen ze een maximale opzevergoeding van 16 weken. Nu moeten ze zes maanden loon voorschieten. Volgens de spreker dreigt op deze manier discriminatie. Grote bedrijven als Inbev zijn bij een herstructurering perfect in staat om zes maanden loon voor te schieten. Kleine bedrijven met financiële moeilijkheden niet, waardoor die arbeiders ontslagen worden.

Op dit ogenblik zijn panelgesprekken gevoerd over de competentieagenda. De homogene en de heterogene werkgroepen zijn al samengekomen en er is een nota geschreven. De spreker vraagt wat de volgende stappen zullen zijn.

Er zijn middelen beschikbaar voor 25 experimenten om de arbeidsorganisatie te vernieuwen. Er zijn 22 subsidieaanvragen ingediend. De spreker vraagt of er inmiddels al een beslissing is gevallen over de goedkeuring van de projecten.

De spreker drukt zijn waardering uit voor de front office-tewerkstellingsmaatregel. Samen met federaal kamerlid Greta D'Hondt heeft de spreker een carrièrepplanningssysteem (CPS) uitgewerkt. Werknemers kunnen met behulp van hun elektronische identiteitskaart simulaties laten uitvoeren alvorens een belangrijke loopbaanbeslissing te nemen. Alvorens loopbaanonderbreking te nemen, kunnen ze nagaan wat de gevolgen zullen zijn voor hun pensioen. De spreker noemt dat een wezenlijk element van het systeem. Hij merkt op dat minister Vandenbroucke een en ander zal moeten afstemmen met de federale minister voor Werkgelegenheid. Er is immers maar één front office nodig voor alle werkgelegenheidsmaatregelen.

De Vlaamse inspectie is versterkt met 17 voltijdse eenheden. In het meerbanenplan werd een meldpunt aangekondigd, al was daar heel wat discussie over. De spreker vraagt of er op dit ogenblik nog sprake

is van een dergelijk meldpunt. Hoe zal dat meldpunt zich verhouden tot het Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding?

Minister *Frank Vandenbroucke* antwoordt dat de verkeersveiligheidsprojecten (VV-projecten) met jonge werkzoekenden los staan van het meerbanenplan. Er is bewust voor gekozen om dit thema buiten het plan te houden. Het gaat om projecten die het antisociale gedrag bestrijden en om onderhoud en renovatie van schoolgebouwen. De VV-projecten worden op dit ogenblik geëvalueerd. Later zal blijken of de methodiek nuttig is voor andere projecten.

De minister beschikt over een concept van ontwerpnota over deeltijds leren/deeltijds werken, maar wil het document nog niet officieel indienen in het Vlaams Parlement. De nota moet nog verder worden bijgeschaafd en bediscussieerd met de betrokken actoren.

Het VDAB-beleid ten aanzien van knelpuntberoepen wordt op punt gesteld. In de pers is al aangegeven wat de nieuwe accenten zullen worden.

De VDAB is bevoegd om het correcte gebruik van de tewerkstellingspremie te controleren. De VDAB zal die bevoegdheid ook uitoefenen. Er is volgens de minister geen bevoegdheidsprobleem. De VDAB zal in de praktijk een beroep doen op de Resoc.

De VDAB kan de IBO's door derden laten begeleiden, maar dat is volgens de minister geen tendering. Hetzelfde geldt voor de werkzoekenden die uitermate veraf staan van de arbeidsmarkt. Voor hen worden provinciaal gestructureerde samenwerkingsverbanden aangegaan. Het gaat dus over samenwerking met hulpverlenende instanties, wat niet als een vorm van tendering kan worden beschouwd. De minister moet dat voorstel nog wel voorleggen aan de Vlaamse Regering.

IBO-interim en trajecten laten opzetten door de uitzendsector zijn verschillende zaken. Het federale KB is ondertussen gepubliceerd. Het kan vanaf 1 augustus 2006 worden uitgevoerd. De minister wil op basis van dat KB meer opzetten dan alleen maar IBO-interim. Dit bevindt zich nog in de conceptfase en er is dus nog geen uitvoeringsplan.

Men is nog maar pas begonnen met Jobkanaal. Het is volgens de minister nog te vroeg om daar al een evaluatie van te maken.

Hetzelfde geldt voor het expertisecentrum Leeftijd en Werk.

De minister verwijst de vraag of bij de uitbreiding van de sociale werkplaatsen rekening wordt gehouden met de achterstelling in bepaalde regio's door naar zijn collega minister *Kathleen Van Brempt*. Minister *Van Brempt* stelt hierover een nota ter beschikking die als bijlage I bij het verslag wordt gevoegd.

De kritiek op de herstructureringsmethodiek slaat op een federale bevoegdheid. De minister vindt het nog te vroeg om daarop te reageren.

De panels over de competentieagenda waren volgens de minister nuttig. Uit de panelgesprekken trekken de KULeuven en de Vlerick Managementschool conclusies. De minister verwacht deze conclusies heel binnenkort. Deze conclusies zullen de minister helpen in zijn gesprekken met de sociale partners over het opstellen van een competentieagenda.

De minister vindt het essentieel dat er één geïntegreerde front office komt. Hij werkt daarvoor samen met de bevoegde federale minister. In de geïntegreerde front office moeten zowel Vlaamse als federale werkgelegenheidsmaatregelen aan bod kunnen komen. Het front office kan in een later stadium eventueel worden uitgebreid met het volgsysteem dat de heer *Laurys* en mevrouw *D'Hondt* voorstellen.

Het meldpunt wordt op dit ogenblik uitgewerkt. De verhouding met de administratie en het Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding staat nog niet op punt.

De volgende vragen worden namens de minister beantwoordt door mevrouw *Mieke Van Gramberen*, kabinetschef.

In de onderwijswereld heeft de heer *Roland Van Goethem* vernomen dat leerlingen die afwisselend leren en werken, in de praktijk vaak niet werken. Leerlingen worden als goedkoop hulpje beschouwd of krijgen een nepstatuut en brengen het grootste deel van hun tijd op straat door. De spreker vraagt of dat gecontroleerd wordt. Zullen de nieuwe sociale inspecteurs deze projecten controleren of is een nieuw controlesysteem nodig?

In de maand mei 2006 heeft het parlement een lijst van de knelpuntberoepen gekregen. Volgens de nota heeft het beheerscomité van de VDAB in mei een eer-

ste bespreking over knelpuntopleidingen gehouden. De spreker vindt dat heel erg laat. Waarom is er niet geanticipeerd op de Europese evoluties?

Wat het aspect diversiteit betreft, sluit de heer Van Goethem zich aan bij de vragen van de heer Laurys over Jobkanaal.

De heer Van Goethem stelt vast dat het aantal inspecteurs van de sociale inspectie stijgt van 15 naar 37 voltijdse krachten. Er worden er echter zes weggehaald bij de VDAB. De capaciteit van de VDAB vermindert dus, de spreker heeft de indruk dat het een vestzak-broekzakoperatie is. Er zijn te veel verschillende controles. Is het niet mogelijk om alle controle-diensten, onder andere de Vlaamse, de federale en die van VDAB, in een dienst samen te voegen zodat de ondernemers niet zo vaak lastiggevallen worden?

Mevrouw *Annick De Ridder* vraagt of de uitzendkantoren veel belangstelling hebben voor de IBO-proeftuinen. Dat kan bijvoorbeeld afgeleid worden uit de respons op de informatiesessies. Kan de nota over de knelpuntopleidingen die aan de VDAB gezonden is, ook bezorgd worden aan het parlement? Is het een lijst van de knelpunten? Heeft VDAB nog voldoende ruimte om zelf prioriteiten te stellen?

De spreker merkt op dat er nog niets over de werking van Jobkanaal wordt gezegd. Het is inderdaad misschien nog vroeg om echte resultaten te boeken. Wat de innovatieve arbeidsorganisatie betreft, is de aanvankelijke sluitingsdatum na overleg met de sociale partners, verschoven. Is dat omdat er te weinig belangstelling was? Wat zijn de 14 geselecteerde projecten? Is het mogelijk daar een lijst van te krijgen?

Ook mevrouw De Ridder vraagt of de zes inspecteurs van de VDAB, die overgaan naar de sociale inspectie, worden vervangen. Die zijn volgens haar immers nodig voor de organisatie van de sluitende aanpak.

De heer *Jan Peumans* merkt op dat de spoorwegen kampen met een structureel personeelsprobleem. De NMBS vindt geen ongeschoolde arbeiders en geen goed technisch geschoold personeel. Hij noemt dit een voorbeeld van een knelpunt.

De competentieagenda besteedt aandacht aan de nieuwkomers uit de EU-25. Hoe wordt de ontwikkeling van hun competenties gekoppeld aan de uitvoering van het inburgeringsdecreet?

Federgon zal de interimkantoren inlichten over de IBO-interim. De heer Peumans hoopt dat er voldoende aandacht zal zijn voor blijvende en duurzame werkgelegenheid.

De minister stelt ook dat eind 2006 het decretale kader voor de lokale diensteneconomie een feit moet zijn. Zal dat lukken?

Hebben de ministers van Welzijn en van Sociale Economie overlegd over de langdurige werklozen met psychische problemen? Wat zal daar uit voortvloeien? Waaruit bestaat het actieplan ter bestrijding van de werkloosheidsval? Wat zijn de resultaten ervan?

Er is een convenant afgesloten over de jeugdwerkloosheid in 13 centrumsteden in Vlaanderen. Er blijken sterke verschillen te zijn tussen die steden. Worden de convenanten bijgestuurd?

De heer Peumans vraagt voor de toekomst van de minister een overzichtelijke opvolgingstabel met de resultaten van alle maatregelen, ten behoeve van de commissie. Het is immers belangrijk dat het parlement kan nagaan wat de kansen, de knelpunten en de resultaten van de diverse maatregelen in het meerbanenplan zijn.

De heer *Koen Van den Heuvel* zegt dat de korting op de personenbelasting niet tot doel heeft de werkloosheidsval te dichten, maar dat die daar toch een invloed op heeft, zeker omdat het de eerste twee jaar toegespitst is op de lage lonen. Aan de werkloosheidsval zijn financiële en niet-financiële aspecten. De paradox blijft dat er jobs moeilijk ingevuld geraken terwijl er een arbeidsreserve blijft. Het is belangrijk voor de geloofwaardigheid van het systeem dat er oog is voor zowel de financiële als de niet-financiële vallen. De minister heeft verwezen naar niet-financiële aspecten zowel de kinderopvang, de dagopvang van senioren of zorgbehoevende ouderen, maar ook de mobiliteit. De spreker pleit voor een omvattende aanpak.

Uit een gedachtewisseling met minister Moerman over de resultaten van een Unizo-enquête bij KMO's bleek dat de bekendheid van het IWT niet zo groot was, laat staan dat er veel bedrijven een project ingediend hebben. Dat is een duidelijk signaal dat er voldoende aandacht moet besteed worden aan de bekendmaking van overheidsmaatregelen. Het meerbanenplan biedt een waaier aan concrete maatregelen. Daarom is het belangrijk dat de mid-

denveldorganisaties de maatregelen bij hun leden bekendmaken.

Mevrouw *Trees Merckx-Van Goey* zegt dat de vrouwen geen specifieke doelgroep zijn in het meerbanenplan. Ze vraagt toch om de verschillende resultaten van de maatregelen bij mannen en vrouwen in kaart te brengen. De maatregelen mogen vrouwen of mannen immers niet discrimineren. Voor bepaalde groepen, bijvoorbeeld herintreedsters zijn er weinig specifieke beleidsmaatregelen. Hebben de homogene en heterogene panels van de competentieagenda de gendereffecten bestudeerd? De spreker stelt ook dat de elders verworven competenties voor die doelgroep heel belangrijk zijn. Het is nodig daar oog voor te hebben.

Het meerbanenplan bevat de steun aan de werkenden. Er is het verslag over de centra voor dagverzorging en kortverblijf. Wat is de stand van zaken van het overleg over de kinderopvang?

Mevrouw *Mieke Van Gramberen* antwoordt op de gestelde vragen.

Alternierend leren en werken is een moeilijk dossier. Het uitgangspunt is dat jongeren een voltijds engagement aangaan. In praktijk betekent het dat er meer werkervaringsplaatsen moeten komen. Voor jongeren die daar niet klaar voor zijn, moeten er meer voortrajecten komen. Die jongeren moeten overtuigd worden om daarop in te gaan. Dat geldt trouwens ook voor de brugtrajecten. De sociale inspectie controleert die jongeren niet. Eigenlijk behoort het voltijds engagement tot de leerplicht. Dat is geen bevoegdheid van de sociale inspectie van het beleidsdomein Werk. Het afdwingbaar maken van het voltijds engagement zal wel een sleutelaspect van de conceptnota zijn, die tegen het najaar wordt verwacht.

Er is nog geen feedback gekomen over de informatiesessies IBO-interim. Mevrouw Van Gramberen vermoedt dat nog niet alle kantoren de kans hebben gekregen om in te tekenen. Het is nog te vroeg. Zeker in september 2006 moet duidelijk zijn of er voldoende enthousiasme is.

Mevrouw Van Gramberen beantwoordt vervolgens de vragen over de knelpuntopleidingen. Voorlopig worden de grenzen getrapt opengesteld voor arbeiders uit nieuwe lidstaten, waarbij er voor knelpuntberoepen meer soepelheid is. De lijst van knelpuntberoepen maakt dus deel uit van een overgangsmaatregel, in

afwachting dat de grenzen volledig opengaan. Desalniettemin is een goed en doordacht beleid voor knelpuntvacatures een belangrijke bekommernis in het arbeidsbemiddelingbeleid. Er zijn grote behoeften en jaarlijks verhogen de investeringen voor knelpuntopleidingen. Het is aan de beheerders van de VDAB om dat beleid zo scherp mogelijk te stellen. De spreker stelt voor om de VDAB eerst zijn werk te laten afronden en dan bij de evaluatie van het beheerscontract het beleid inzake knelpuntopleidingen toe te lichten. Bij het openstellen van de grenzen hebben werkgevers en werknemers van verschillende sectoren hun bezorgdheid geuit over een goed onthaal van de arbeiders. Het kabinet hoopt dan ook dat het sectorale overleg daar aandacht zal aan besteden.

Mevrouw Van Gramberen beaamt de opmerkingen dat het nog te vroeg om de resultaten van Jobkanaal te evalueren.

In het kader van de arbeidsorganisatorische vernieuwing, zijn 14 projecten geselecteerd. De aanvankelijke datum werd verschoven, omdat de lancering heel snel was gebeurd. Er bestond twijfel of er wel voldoende tijd zou zijn om bedrijven te mobiliseren om projecten in te dienen. De deadline was heel strikt, omdat er gewerkt wordt met Europese middelen. Dankzij een kort uitstel konden de sociale partners zorgen voor een mobilisering. Dit heeft ook effectief gewerkt. Er werden uiteindelijk 24 projectvoorstellen ingediend. De lijst van de 14 geselecteerde projecten wordt als bijlage II bij het verslag gevoegd.

Mevrouw Van Gramberen zegt dat ze de bekommernis van de heer Van den Heuvel deelt. Initiatieven moeten bekend gemaakt worden om succes te kunnen hebben. Dat is niet eenvoudig. Dat geldt ook voor het initiatief van de front office. De front office moet een instrument worden dat effectief gehanteerd wordt door werkzoekenden en bedrijven. Er moet gezorgd worden voor adviezen op maat. De realisatie van de front office hangt af van de goede samenwerking met verschillende federale instellingen, namelijk RVA, RSZ en KSZ. Een en ander zal enige tijd in beslag nemen.

Mevrouw Van Gramberen erkent dat de toelichting in verband met de uitbreiding van de sociale inspectie mogelijk verwarring wekt. Het feit dat er mensen uit de VDAB en het Vlaams Fonds overkomen heeft enkel te maken met de uitvoering van de BBB-maatregelen. Een aantal taken van het Vlaams Fonds en van de VDAB worden overgeheveld naar het departement.

tement Werk en Sociale Economie. Daarom komt er inspectiepersoneel over om de nieuwe taken mee te kunnen opvolgen. De spreker geeft een voorbeeld. Beschutte werkplaatsen vallen vanaf 1 april 2006 onder de bevoegdheid van minister Van Brempt. Vanaf die datum worden die gecontroleerd door de sociale inspectie.

De spreker gaat vervolgens in op het voorontwerp van decreet over de lokale diensteneconomie. Dit werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Het werd voor advies aan de Raad van State bezorgd. Het ontwerp wordt in september 2006 bij het Vlaams Parlement ingediend. In de nota over het meerbanenplan wordt als einddatum van inwerkingtreding eind 2006 vermeld. Men zit dus op schema.

Voor wat betreft de aanpak van de langdurig werkzoekenden en het overleg met Welzijn, wijst mevrouw Van Gramberen erop dat de initiatieven voor die doelgroep een resultaat zijn van overleg tussen de drie bevoegde ministers, namelijk Van Brempt, Vervotte en Vandenbroucke. Het gaat om een vernieuwde aanpak. Op het niveau van de provincies worden samenwerkingsverbanden gezocht tussen actoren van Arbeid, Sociale Economie en Welzijn. Het gaat om acties die nog moeten goedgekeurd worden door de Vlaamse Regering. Er bestaat al wel een consensus over. Een stuurgroep van personen uit de departementen Werk, Sociale Economie en Welzijn zal een en ander op de voet opvolgen. Er moet worden nagegaan of de maatregelen voldoende effect hebben. De uitwerking, ook door VDAB als piloot van de activerende trajecten, moet nog aanvangen. Dit kan pas na goedkeuring door de Vlaamse Regering.

Mevrouw *Trees Merckx-Van Goey* merkt in dit verband op dat op heel wat plaatsen het OCMW fysiek aanwezig is in de lokale werkwinkels. Het OCMW heeft zicht op de nood aan zorg en begeleiding. Ook de VDAB en andere actoren zijn erin vertegenwoordigd. Ze vraagt of al die actoren nog een rol te spelen hebben als een en ander op provinciaal niveau wordt afgehandeld. Hoe zal het laagdrempelig contact dat nu mogelijk is nog kunnen worden gegarandeerd?

Mevrouw *Mieke Van Gramberen* repliceert dat het gaat om mensen die men ontmoet in het kader van de sluitende aanpak. Zij worden uitgenodigd in de lokale werkwinkel. Het kan bijvoorbeeld gaan om personen met een zwaar drugsprobleem die willen werken, maar die niet onmiddellijk in een onderneming terecht kunnen. De VDAB zal de betrokkene

doorverwijzen naar het netwerk. Dit netwerk wordt georganiseerd op provinciaal niveau, om de middelen optimaal te kunnen inzetten. Het heeft ook te maken met het pilootmatige karakter ervan. De werkzoekende zal via de organisaties uit de eigen regio doorverwezen worden. Het netwerk op provinciaal niveau dient om het organisatieproces aan te sturen. Het gaat niet om een nieuwe structuur. Het betreft geen nieuwe taak voor de provincies. Men zal moeten kunnen garanderen dat de dienstverlening kan worden aangeboden op een zeer subregionaal niveau.

Voor wat betreft het actieplan over werkloosheidsvalen merkt mevrouw Van Gramberen op dat de administratie hier werk van maakt. Begin september zou er een eerste ontwerp klaar zijn. In het najaar zou erover kunnen worden overlegd met de sociale partners. De spreker is het er met de heer Van den Heuvel over eens dat het ook belangrijk is om rekening te houden met immateriële aspecten, zoals kinderopvang en mobiliteit. Er moet nagegaan worden of wat we vandaag doen goed gebeurt en of we niet meer kunnen doen.

Wat betreft het actieplan jongeren in de 13 steden en gemeenten met de hoogste werkloosheidsgraad, zegt mevrouw Van Gramberen dat er inderdaad grote verschillen zijn tussen die 13 lokaliteiten. Dat wil niet zeggen dat er zich een bijsturing zou opdringen, op voorwaarde dat alle acties voldoende resultaatgericht zijn. Ze moeten vertrekken van de nood van de arbeidsmarkt, om zo spoedig mogelijk een toeleiding voor de jongeren te realiseren. Een en ander zal geëvalueerd worden, maar daarvoor is het nu nog te vroeg. De evaluatie zal, zoals reeds bij de opstart werd gepland, uitgevoerd worden tijdens het najaar van 2006.

Over de monitoring zegt mevrouw Van Gramberen dat het departement werkt aan een aantal indicatoren, waardoor de uitvoering van de maatregelen ook cijfermatig kan worden opgevolgd.

De spreker wijst er op dat haar departement zich ertoe geëngageerd heeft om de man/vrouw-verhoudingen in beeld te brengen. Van de 481 aanwervingen met de tewerkstellingspremies gaat het in 138 gevallen om vrouwen. In de verschillende acties zal met de gendereffecten worden rekening gehouden.

De spreker licht ten slotte de stand van zaken toe met betrekking tot de kinderopvang. Er bestaat een zeer ambitieus plan met betrekking tot de occasionele

en flexibele kinderopvang. Dit werd enkele maanden geleden goedgekeurd op initiatief van ministers Vervotte en Van Brempt. Het plan wordt nog verder uitgewerkt. De eerste aanwervingen worden in het najaar gepland. Met dit plan wordt vorm gegeven aan de bekommernis van het meerbanenplan.

De heer *Louis Bril* merkt op dat de werknemer die via de tewerkstellingspremie voor ouderen wordt aangeworven, in principe vijf kwartalen in dienst gehouden moet worden. Wat als na enkele maanden blijkt dat er fundamentele redenen zijn om de betrokkenen niet langer in dienst te houden? Moet de premie die werd ontvangen dan worden terugbetaald? Of kan er iemand anders worden aangeworven? De heer *Bril* vreest dat nogal wat contracten zullen verbroken worden.

Mevrouw *Van Gramberen* zegt dat de ontvangen bedragen in dat geval teruggestort moeten worden. Voor een persoon die nieuw wordt aangeworven kan een nieuwe premie worden aangevraagd. De werkgever kan dus blijven genieten van de tegemoetkoming.

De heer *Jan Laurys* wijst erop dat een erkenning van een herstructurering een federale bevoegdheid is. De regionale minister heeft een adviesbevoegdheid. Er werd een set van beoordelingscriteria ontwikkeld. Zal dit werken? Het advies is niet bindend. Hoe zal dat in de praktijk werken? De spreker meent dat de regeling nogal omslachtig is en moeilijk werkbaar in de praktijk. Werd de procedure reeds toegepast?

Mevrouw *Mieke Van Gramberen* antwoordt dat er totnogtoe geen advies gevraagd werd in het kader van een herstructurering. Er werden een aantal herstructurerings aangekondigd. Dit wordt op de voet gevolgd.

Aan de ondernemingen wordt duidelijk gemaakt hoe ze hun dossier kunnen indienen. De tijd voor de indiening is zeer krap. De herstructurering binnen de onderneming wordt er niet door afgeremd. Het advies dient binnen tien dagen te worden opgesteld. Het gaat niet om een mathematische bewering, maar om een appreciatie. Er worden wel enkele criteria vooropgesteld. Dat is meer dan wat andere gewesten doen. De hoofddoelstelling bestaat erin om na te gaan in welke mate bij een herstructurering alle kansen worden benut voor wedertewerkstelling. De regeling heeft bij sociale partners het belang

van de actieve herstructurering hoger op de agenda geplaatst, zoals blijkt uit verschillende reacties. Dat is positief. De werknemers hebben daar baat bij. Hoe de beoordeling concreet zal verlopen zal nog moeten blijken. Met de sociale partners werd afgesproken om hierover na enkele maanden overleg te plegen, van zodra er ervaring werd opgebouwd.

De heer *André Van Nieuwkerke* stelt vast dat het aantal inspecteurs meer dan verdubbelt. Dat is noodzakelijk voor de controle op het terrein. Werden in de taakinvulling ook suggesties van de inspectie zelf verwerkt? Het is van groot belang dat de inspectie aanbevelingen kan doen voor het beleid.

Mevrouw *Mieke Van Gramberen* antwoordt dat er uiteraard overleg werd gepleegd met de inspectie over de invulling en de prioriteiten. De opmerking is wel terecht. Na september 2006 kan in de commissie eventueel van gedachten worden gewisseld over het jaarverslag 2005 van de inspectie. Aan de inspectie werd gevraagd om aanbevelingen te formuleren voor de aangelegenheden waar men een stap vooruit wil zetten. Met de regering werd afgesproken om het jaarverslag 2005 samen in te dienen met de nieuwe planning voor de nieuwe dienst. De inspectie moet aangeven wat werkt, wat niet en wat beter kan.

De *voorzitter* stelt voor om de ervaringen met Jobkanaal na het reces in de commissie te bespreken. Nu is het immers nog te vroeg. Een blijvende opvolging is nodig. De voorzitter vindt de manier waarop er een tussentijdse evaluatie van het meerbanenplan wordt gemaakt door de minister voorbeeldig, maar steunt wel de vraag van de heer *Peumans* voor een opvolging van het geheel. De voorzitter stelt voor om hierover overleg te plegen met de minister.

Mevrouw *Mieke Van Gramberen* wijst erop dat het departement naar aanleiding van de beleidsbrief een monitoringtabel opstelt. Dit gaat niet alleen over het meerbanenplan. Deze nota is nog niet klaar. De nota zal allicht een aanwijzing geven over het bereik. De spreker stelt voor om het voorstel dat het departement zal formuleren op basis van de beleidsbrief af te wachten. Er kan dan worden nagegaan of dit volgens de commissie volstaat als opvolging.

De heer *Jan Peumans* wijst erop dat er een goed voorbeeld bestaat van een monitoringtabel, namelijk de manier waarop het Limburgplan wordt uitgevoerd.

Voor alle onderdelen wordt aangegeven wie de verantwoordelijke minister en diensten zijn en wat de stand van zaken is. Dit maakt een perfecte opvolging mogelijk.

De verslaggever,

De voorzitter,

Jan LAURYS

Trees MERCKX-VAN GOEY

BIJLAGE I

Wijze van toekenning inzake uitbreiding sociale werkplaatsen: uitbreidingsronde 2006

**Wijze van toekenning inzake uitbreiding sociale werkplaatsen
uitbreidingsronde 2006**
Vooraf:

Verdeling van de plaatsen (530 VTE doelgroep en omkadering) is nog niet gebeurd. De provinciaal adviseurs en de RESOC's hebben nog tot 5 juli de tijd om hun adviezen door te geven. De erkenningscommissie komt samen op 14 juli om een definitieve verdeling op te maken van de invulling van de plaatsen.

Het criterium van de 'achtergestelde' gebieden (gebieden die in verhouding tot het aandeel potentiële doelgroep minder plaatsen hebben 'toegewezen' gekregen) wordt in de toewijzing van de plaatsen meegenomen als één van de mogelijke criteria, zij het pas in een tweede fase. We willen meegeven dat het fenomeen dat bepaalde regio's minder plaatsen hebben in verhouding tot de potentiële doelgroep, ook een historische achtergrond heeft. Regio's waarvan de SW over de jaren minder plaatsen aangevraagd hebben, zijn nu inderdaad achterop ten aanzien van andere regio's (bvb heeft regio Antwerpen bij uitbreiding in 2003 niet volledig bestand aan plaatsen aangevraagd). Dat leidt er nu toe dat bepaalde regio's inderdaad minder/meer plaatsen hebben in verhouding tot de potentiële doelgroep. Het gegeven dat ook specifieke beleidsprioriteiten zijn opgegeven doorheen de jaren en dat hierop vrij kon ingeschreven worden, maakt dat de verdeling tussen de regio's ook is scheefgetrokken. Basis blijft nog steeds dat activiteiten/werk aangeboden kan worden op een duurzame wijze. Dit wordt getoetst door de projectadviseurs. Wat niet wegneemt dat we aandacht hebben voor een gelijke spreiding over de regio's conform de aanwezigheid van de doelgroep.

Vier beleidsprioriteiten:
1. *Natuurlijke groei:*

Is voor alle SW vastgesteld op maximaal 10 % uitbreiding (van aantal toegekende plaatsen momenteel) voor bestaande activiteiten. Hier wordt dus in een eerste fase geen rekening gehouden met achtergestelde gebieden. Het feit dat beslist is om elke SW toe te laten uit te breiden met 10 % is vooral ingegeven door te luisteren naar de sector zelf. We horen namelijk dat vele SW opdrachten dienen te weigeren in bestaande activiteiten omdat ze geen mensen genoeg hebben om het werk uit te voeren. SST heeft een enquête laten rondgaan bij de leden SW met de vraag welke SW een capaciteitstoename met 5 % dit jaar, volgend jaar en in 2007 zouden invullen: de resultaten leren dat de SW (95 %) dit jaar en volgend jaar zeker de 5 % zouden invullen. De helft zou zelfs in 2007 inschrijven op nogmaals 5 % uitbreiding. Vandaar dat wij de optie genomen hebben om iedereen de kans te geven om te laten uitbreiden, zij het dat we dadelijk geopteerd hebben voor 10 % groei. De SW zullen vooral moeten afwegen of er in hun bestaande activiteiten nog groeimarge is om extra mensen werk te geven, dat lijkt ons het belangrijkste criterium te zijn.

Wel is afgesproken dat bij het niet volledig invullen door de sector van de 10 %, de resterende plaatsen herverdeeld worden (er is aan de SW ook gevraagd wat de gewenste stijging is los van de 10% beperking) waarbij het criterium van de achtergestelde gebieden meegenomen wordt als beslissingsfactor.

2. *Samenwerking met lokale besturen:*

Eerste criterium is dat er een formele samenwerking is met een lokaal bestuur die in een duurzame tewerkstelling resulteert.

Bij een overstijging van het aanbod, wordt het criterium van de achtergestelde gebieden meegenomen als beslissingsfactor.

3. *Supported employment*

Plaatsen voorzien ikv specifiek experiment dat een methodiek wil ontwikkelen voor begeleiding van doelgroepwerknemers op een reguliere werkvloer.

We zijn vooral op zoek naar gemotiveerde SW die bereid zijn tijd te steken in het

meelopen van het experiment. Verdeling zal sterk in samenspraak met de sector gebeuren.

4. *Nieuwe niches*

Projecten die een innovatie betekenen voor de sector van de SW.

Hier zijn een aantal beslissingscriteria afgesproken waaronder innoverend karakter en financiële haalbaarheid, maar ook groeipotentieel en uitbreidbaarheid naar volledige sector. Projecten zullen hierop beoordeeld worden. Indien het aantal aanvragen hier het aanbod overstijgt, wordt het criterium van de achtergestelde gebieden ook meegenomen als beslissingsfactor.

BIJLAGE II

Lijst erkende pilootprojecten innovatieve arbeidsorganisatie

PILOOTPROJECTEN INNOVATIEVE ARBEIDSORGANISATIE

Overzicht van de pilootprojecten die werden goedgekeurd op de SGG van 23/6/06.

- Vondelmolen
- Glavelbel
- De Oesterbank
- EADS
- Bosch
- Philips
- Roularta
- Deceuninck
- BW Klein-Brabant
- Kringwinkel W-VI
- BnS
- Deloitte
- TTL (de tandtechniekers)
- Sidmar

Voor de meeste projecten werd gevraagd om bepaalde bijstellingen en/of verduidelijking te doen.